

QUICKSCAN BOUWINITIATIEF TIVOLI 12 STIPHOUT

1. Voornemen

De sloop van een garage en enkele bijgebouwen aan de Tivoli 12 te Stiphout. Verder de kap van enkele bomen, struiken en hagen rondom de woning om planologisch een nieuwe bouwkvavel mogelijk te maken.

2. Doel

Bepalen welke natuurbeschermingsregimes van toepassing zijn en voor de relevante natuurbeschermingsregimes bepalen of een ontheffing-, vergunning- en/of meldingsplicht aan de orde is. Indien dit het geval is, beoordelen of deze ontheffing en/of vergunning ook kan worden verkregen en welke mitigerende maatregelen moeten worden uitgevoerd. Voorliggende quickscan is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanprocedure.

3. Methode

De quickscan is uitgevoerd aan de hand van een bureauonderzoek, een locatiebezoek en een biotoopgeschiktheidsbeoordeling.

Voor het bureauonderzoek is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd op waargenomen beschermde soorten binnen en rondom het plangebied in de laatste 5 jaar.

Tijdens het locatiebezoek is gelet op de aanwezigheid van soorten en op aanwezigheidskenmerken, zoals nesten, (boom)holten, sporen, uitwerpselen, etc. Het locatiebezoek is uitgevoerd op 30 april 2019 van 13:30 – 14:30 uur. Het weer was toen 19 °C, droog, zonnig met weinig wind.

Bij een biotoopgeschiktheidsbeoordeling wordt aan de hand van de aanwezige biotopen die tijdens het veldbezoek zijn aangetroffen en de waarnemingen uit NDFF, samen met de habitatvereisten van beschermde soorten, ingeschat welke soorten er potentieel kunnen voorkomen.

4. Huidige situatie en ingreep

Het plangebied omvat een stenen garage met pannendak en een aanbouw met plat dak. Verder staan er langs de rand van het perceel een 3-tal stenen bijgebouwen. Voor het overige is het perceel als tuin ingericht met enkele bomen, struiken en voor het merendeel graszoden.

Om een nieuwe bouwkvavel mogelijk te maken, wordt de garage met aanbouw en in ieder geval één, maar mogelijk alle, bijgebouwen gesloopt. Verder worden struiken verwijderd en wordt een enkele boom gekapt.

5. Relevante natuurbeschermingsregimes

De bescherming van de natuur is in Nederland geregeld via specifieke groene wet- en regelgeving en via het bestemmingsplan. De groene wetten omvatten de Wet natuurbescherming (soortbescherming, gebiedsbescherming en bescherming houtopstanden) en de Gemeentelijk verordening (kap van bomen). In een bestemmingsplan zijn de bestaande en nieuwe natuurbestemmingen en gebruiksbeperkingen ruimtelijk vastgelegd (Natuur Netwerk Nederland¹, specifieke landschappelijke en natuurwaarden). Dit betreft de planologische doorwerking van de provinciale Verordening Ruimte, waarin ook aspecten met betrekking tot de landschappelijke kwaliteit en de natuurcompensatie zijn neergelegd. In specifieke gevallen is ook de Wet ammoniak en veehouderij (verzuringgevoelige natuurgebieden) en de Natuurschoonwet (natuur op landgoederen) aan de orde.

Uitgaande van de locatie, de bestaande situatie en de voorgenomen activiteit is toetsing aan de volgende beschermingsregimes aan de orde (tabel 1).

¹ Voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd.
1/5/2019 Albert Raaijmakers

Tabel 1 Te toetsen beschermingsregimes natuur

Beschermingsregime	Relevant	Motivatie
Wet natuurbescherming onderdeel soorten	ja	Mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten. Het plangebied kan onderdeel zijn van het functioneel leefgebied van deze soorten (rust- en/of verblijfplaats, vliegroute). Getoetst dient te worden of dit het geval is, en zo ja of er door het voornemen verbodsbepalingen worden overtreden. Bij overtreding dient te worden bepaald of hiervoor nader soortonderzoek of mitigerende maatregelen mogelijk zijn dan wel of een ontheffingsplicht aan de orde is. Verder geldt een algemene zorgplicht flora en fauna (ook bij niet beschermde soorten).
Wet natuurbescherming onderdeel Natura 2000	nee	De afstand tot het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied Strabrechtse Heide & Beuven' is circa 7,6 km. Bij Natura 2000-gebied dient aan een 20-tal mogelijke storingsfactoren getoetst te worden op relevantie en effect. Dit dient te gebeuren voor het projecteffect en bij bestemmingsplannen ook voor het planeffect, zowel voor de realisatie als voor de gebruiksfase. In dit geval is het projecteffect gelijk aan het planeffect en is de gebruiksfase bepalend voor de effecten en emissies. Specifiek voor stikstofdepositie dient dit te gebeuren middels een kwantitatieve berekening met Aerius Calculator. Wat betreft de 19 overige storingsfactoren (geluid, licht, trilling, grondwater, etc.), zijn gezien de aard en omvang van het voornemen, het effectbereik en de afstand ten opzichte van het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied, significant negatieve effecten op voorhand uit te sluiten. Een mogelijk significant negatief effect door stikstofdepositie is vanwege de overbelaste situatie in Nederland en het effectbereik niet op voorhand uit te sluiten (externe werking). Het bestemmingsplan maakt de realisatie van een woning mogelijk. Omdat nieuwbouwwoningen per 1 juli 2018 alleen zonder gasaansluiting mogen worden gerealiseerd, is in dit geval alleen de stikstofemissie vanwege de vervoersbewegingen door bewoners en bezoekers relevant. Gezien de beperkte omvang van deze emissies en de afstand ten opzichte van het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied, is de verwachting dat significant negatieve effecten op voorhand uit te sluiten. Een Aeriusberekening kan daarmee achterwege blijven. Aannemelijk is dat er vanwege het projecteffect geen meldings- of vergunningplicht geldt end at er voor het planeffect geen passende beoordeling en dus ook geen plan_MER hoeft te worden uitgevoerd.
Wet natuurbescherming onderdeel houtopstanden	nee	Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom Wet natuurbescherming*, zodat het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming niet aan de orde is.
Algemene Plaatselijke Verordening bomenkap	nee	Er worden enkele bomen gekapt. Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom Wet natuurbescherming*, zodat de APV aan de orde is. De te kappen bomen staan echter niet op de gemeentelijke bomenkaart/in de bomencatalogus met bomen waarvoor een kapververgunningplicht geldt. Een omgevingsvergunning kap en een herplantplicht is daarmee niet aan de orde.
Planologische bescherming (NNB en andere waarden)	nee	Het plangebied ligt niet in en op enige afstand van NNB (circa 105 m). Significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNB zijn daarmee op voorhand uit te sluiten. Een 'nee, tenzij'- en een 'ja, mits'-toets in verband met externe werking is daarmee niet aan de orde. Het plangebied ligt ook niet in een beschermingszone voor een Natte Natuur Parel. Volgens het actuele bestemmingsplan, geldt er ook geen aanlegvergunningplicht voor het rooien van vegetatie/houtopstanden.
Wet ammoniak veehouderij	nee	Betreft geen veehouderijbedrijf.
Natuurschoonwet	nee	Betreft geen landgoed.

* Bebouwde kom Wet natuurbescherming (voorheen bbk Boswet) is een andere bebouwde kom dan de bebouwde kom Wegenverkeerswet en bebouwde kom Wet ruimtelijke ordening.

6. Toets Wet natuurbescherming – onderdeel Soorten

In het kader van de soortbescherming dient volgens de Wet natuurbescherming te worden getoetst of door de uitvoering van het voornemen, verbodsbepalingen met betrekking tot beschermde soorten worden overtreden. Zo ja, dan dient te worden aangegeven welke mitigerende maatregelen aan de orde zijn, of er een ontheffingsplicht Wet natuurbescherming geldt en zo ja, of deze ontheffing dan ook kan worden verkregen.

Bureauonderzoek

In NDFF is er binnen het plangebied en directe omgeving de afgelopen 5 jaar geen waarneming geregistreerd.

Locatiebezoek

Tijdens het veldbezoek zijn de volgende vogelsoorten op zicht en/of geluid waargenomen: roodborst.

Er zijn geen nesten waargenomen, maar niet alle bomen waren inspecteerbaar. In de te kappen bomen zijn geen holten aangetroffen.

Voor het overige zijn geen aanwezigheidskenmerken aangetroffen in de vorm van holen en graafplekken. Wel zijn in de garage uitwerpselen van muizen gevonden.

De te slopen garage heeft een pannendak. Op basis van een inspectie van het dak en dakconstructie (door het lichten van dakpannen), is de conclusie dat verblijfplaatsen van vleermuizen zijn uitgesloten. Onder de dakpannen is een dusdanig ophoping van bladmateriaal waaruit kan worden afgeleid dat het tussen dakbeschot en dakpannen tochtig is. De overige te slopen bijgebouwen hebben een dak zonder holle ruimten. Verder bevat de te slopen bebouwing geen kieren of gaten.

Biotoopgeschiktheidsbeoordeling

- Gezien het specifieke biotoop dat beschermde plantensoorten nodig hebben, worden deze hier niet verwacht. Het perceel is ingericht als tuin.
- De opgaande beplanting in en rondom het plangebied biedt nestgelegenheid en rustplaatsen voor broedvogels. Dit zullen broedvogels met niet-jaarrond beschermde nesten betreffen. Nesten van jaarrond beschermde broedvogels zijn gezien de habitatvereisten uitgesloten. Gezien de aard van de bebouwing en het ontbreken van vrije in/uitvlug, zijn verblijfplaatsen van gierzwaluw in woning en clubgebouw niet te verwachten. Zo ook wat betreft huismussen. In één van de bijgebouwen is een oud nest van een koolmees aangetroffen. Het nest van deze soort is alleen jaarrond beschermd als er geen alternatieve nestgelegenheid is. Dat is hier niet het geval.
- De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in de garage en bijgebouwen kan op grond van een gebouwinspectie worden uitgesloten. In de te kappen bomen zijn ook geen holten aangetroffen. Gezien de bosrijke omgeving zullen aanwezige bomen geen geleidingsfunctie voor een vligroute vervullen. De tuin zal meer als een foerageergebied worden gebruikt.
- Van de grondgebonden zoogdieren is het plangebied geschikt leefgebied voor de algemene soorten. Mogelijk dat ook kleine marterachtigen het plangebied bezoeken, maar verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen.
- Voor amfibieën en reptielen is het plangebied als ongeschikt beoordeeld voor de specialistische soorten. Algemene soorten zouden er (als dwaalgast) voor kunnen komen. Binnen het plangebied is een waterpartij aanwezig, echter dit is een stenen bak.
- Vanwege het niet-natuurlijke karakter van de aanwezige waterbak, is de aanwezigheid van beschermde vissen en andere waterdieren uitgesloten.
- Beschermde vlinders, libellen en andere insecten worden niet verwacht, omdat deze specifieke biotopen vragen die binnen het plangebied niet voorkomen.

Effectbeoordeling

In de binnen het plangebied aanwezige vegetatie kunnen niet-jaarrond beschermde nesten van broedvogels voor komen. Deze nesten zijn beschermd gedurende de broedperiode en effecten kunnen worden voorkomen door de sloop en bomenkap buiten de broedperiode uit te voeren. Nader onderzoek en ontheffingsplicht is daardoor niet aan de orde.

Verblijfplaatsen voor vleermuizen in de te slopen bebouwing worden niet verwacht. Door de bomenkap wijzigt de geleidingsfunctie voor een eventuele vligroute niet. Ook blijft de foerageerfunctie voor vleermuizen na de bomenkap en nieuwbouw in stand. Ook hiervoor is nader onderzoek en ontheffingsplicht niet aan de orde.

Wat betreft grondgebonden zoogdieren geldt voor de algemene soorten een vrijstelling. Voor de mogelijk aanwezige marterachtigen blijft ook na de nieuwbouw de mogelijkheid om in het plangebied te foerageren en te verblijven. Nader onderzoek en ontheffingsplicht is daarmee eveneens niet aan de orde.

Verder geldt voor alle soorten (ook de niet beschermde) de algemene zorgplicht. Dit betekent dat als tijdens de uitvoering van de werkzaamheden soorten worden aangetroffen, al het mogelijke moet worden gedaan om verstoring, vernieling of doding te voorkomen.

Conclusie

Vanuit de soortbescherming is de uitvoering van het voornemen mogelijk als de sloop- en kapwerkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Indien uitvoering tijdens het broedseizoen nodig is, dient vooraf een inspectie plaats te vinden naar broedgevallen. Alleen als deze niet worden aangetroffen, mogen de werkzaamheden worden uitgevoerd.

Voor het overige geldt de algemene zorgplicht ingeval soorten tijdens de uitvoering worden aangetroffen. Concreet betekent dit op dat moment stoppen met de werkzaamheden en de individuen wegvangen en in de nabijheid in een geschikt biotoop weer uitzetten. Ook dient zodanig te worden gewerkt dat de fauna makkelijk kan weggelopen. Bij voorkeur worden de werkzaamheden ook in de minst kwetsbare periode uitgevoerd.

Aanbeveling

De overheid wil het natuurinclusief realiseren van nieuwe gebouwen stimuleren. Natuurinclusief bouwen betekent dat in een nieuw gebouw verblijfplaatsen voor gierzwaluwen, huismussen en vleermuizen worden geïntegreerd. Dit kan in de vorm van neststenen/nestkasten en vleermuisverblijven die zodanig in het ontwerp zijn verwerkt, dat deze vrijwel niet zichtbaar zijn. De natuurinclusieve realisatie van nieuwbouw is in het kader van de Wet natuurbescherming vereist ter compensatie van het verlies van verblijfplaatsen als er ten behoeve van de nieuwbouw is gesloopt. Daarnaast draagt het bij aan de duurzame instandhouding van verblijfsruimte voor gebouw bewonende beschermde soorten. Het aantal te integreren verblijfplaatsen wordt uitgevoerd conform de Kennisdocumenten Soorten Natuurbescherming (zie www.bij12.nl).

Ter voorlichting en stimulering van natuurinclusief bouwen wordt verwezen naar de website www.checklistgroenbouwen.nl voor meer informatie en een keuzehulp.

Omdat bij elke plan of vergunning altijd wel enig negatief effect op/voor beschermde soorten ontstaat (o.a. door verstening, bomenkap), dient de gemeente het natuurinclusief bouwen nadrukkelijk te promoten en waar mogelijk als voorschrift te eisen.

7. Conclusie

Relevante natuurbeschermingsregimes waaraan getoetst dient te worden is in dit geval de Wet natuurbescherming onderdeel Soorten (zie tabel 1).

Toets soortbescherming

Uit de toets soortbescherming volgt dat de aanwezigheid van vogels met niet-jaarrond beschermde nesten in de aanlegfase tot een overtreding van de verbodsbepalingen zou kunnen leiden. Dit betekent dat de sloop van gebouwen en de kap van houtopstanden buiten het broedseizoen moet worden uitgevoerd. Dit is globaal buiten de periode half maart tot half juli. Bepalend is echter de aanwezigheid van een broedgeval en deze kan er ook eerder of later zitten. Indien uitvoering tijdens het broedseizoen nodig is, dan dient vooraf door een deskundige een inspectie plaats te vinden naar broedgevallen. Alleen als deze niet worden aangetroffen, mogen de werkzaamheden worden uitgevoerd.

Voor het overige geldt de algemene zorgplicht ingeval soorten tijdens de uitvoering worden aangetroffen. Dit betekent dat zodanig gewerkt dient te worden dat de dieren weg kunnen komen.

8. Vervolgacties

Borgen dat buiten het broedseizoen wordt gewerkt en dat bij de sloop en het verwijderen van de houtopstanden de aannemer en uitvoerder op de hoogte zijn en zorgvuldig kunnen handelen/de zorgplicht in acht nemen voor wat betreft de aanwezige soorten.

Stimuleren en faciliteren dat de nieuwe woning natuurinclusief wordt ontworpen en gerealiseerd.

